

Wojska japońskie maszerują

Anglja zaniepokojona zamiarami japońskimi.

PEKIN, 28.1. (PAT). W przeciwnieństwie do japońskich doniesień urzędowych, jakoby wypadki we wschodniej części prowincji Czahar były już zlikwidowane, nadechdzą tu wiadomości, że wojska japońsko-mandzurskie posuwają się dalej na całym froncie i ostatnio zajęły miasto Ku-juan. Według doniesień z Kaugamu, chińskie oddziały posiłkowe wysłane zostały w kierunku Tu-Szi-Kau.

BERLIN, 28.1. (PAT). N. B. I. donosi z Tokio, że ambasador angielski odwiedził w dniu dzisiejszym japońskiego wiceministra spraw zagranicznych, prosząc o wyjaśnienie zamiarów Japonii w Chinach oraz wypadków, jakie zdarzyły się na granicy chińsko-mandzurskiej. Japoński wiceminister odpowiedział, że Japonia dla zabezpieczenia pokoju dąży do ścisłej współpracy z Chinami. Państwo Mandżukuo oczekuje, że Związek sowiecki i Chiny przystąpią niebawem do rokowań o ostateczne wytyczenie granic. Mandżukuo nie zamierza bynajmniej, jak to utrzymują w Stanach Zjedn., rozszerzyć swego terytorium, lecz pragnie pozostać w swych obecnych granicach.

TOKIO, 28.1. (PAT). Na zaproszenie marszałka Czang-Kai-Szeka posel japoński w Chinach Arjoszi i japoński attaché wojskowy w Szanghaju Suzuki wyjechał do Nankinu, by odbyć konferencję z marszałkiem Czang-Kai-Szkiem i premierem rządu narodowego Wang-Czin-Weven. Do konferencji tej prasa przywiązuje wielkie znaczenie.

Przedmiotem rozmów będą prawdopodobnie niedawne wypadki na granicy chińsko-mandzurskiej oraz ogólne stosunki chińsko-japońskie.

JAPONIA NIE ZANIECHA ZBROJENIA.

BERLIN, 28.1. (PAT). N. B. I. donosi z Tokio, że minister marynarki Usumi odpowiadając w parlamencie na

zapytanie, jakie zarządzenia wyda Japonia na wypadek podjęcia międzynarodowego wyścigu zbrojeń na morzu, oświadczył, że Japonia odpo-

wie na to wytyczonymi zbrojeniami, chociażby naród japoński miał się żywić wyłącznie rozwodnioną zupą r

WANDA Z SAWICKICH KAZAŃSKA

ŻONA ADWOKATA

po krótkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, przemieściła się w Zsławie do umiłowanej swojej Demei, w dniu 27 stycznia 1935 r., przeżywszy lat 32.

Przewiezienie drogiem nam zwłok z Sosenowa do Opalowa Kieleckiego nastąpiło w dniu 28 stycznia 1935 r.

Wyprowadzenie zwłok z kościoła parafialnego w Opalowie na cmentarz miejscowy kio grobu rodzinnego odbędzie się we wtorek dnia 29 stycznia r. b. O smutnych tych obrzędach zawiadamiają pozostali w mozapczy

MAŁA I RODZINA

Upniera się o nieskazitelną dominię.

605

VII kongres Z.S.R.R. pod przewodnictwem Kalinina.

MOSKWA, 28.1. (PAT). TASS donosi: W sali wielkiego pałacu na Kremlu odbyło się otwarcie 7 kongresu ZSRR. Otworzył go prezes C.K.W. ZSRR, Kalinin w obecności 1974 delegatów ze wszystkich okręgów Związku.

Ukazanie się na trybunie prezydjalnej Stalina, Molotowa, Kaganowicza, Woroszyłowa i innych przywódców partii ko-

munistycznej zebrałami powitał owacjami. Szczególnie gorące przyjęcie zgłosił Stelinow.

Na przewodniczącego kongresu obrano Kalinina. Po zagajeniu obrad pierwszy przemawiał prezes rady komisarzy ludowych Molotow, który złożył dłuższe sprawozdanie o działalności rządu.

Oblakany kucharz chciał otruć Wilhelma.

PARYŻ, 28.1. Agencja Havasa donosi z Londynu: Korespondent „Daily Mail” donosi z Doorn o sensacyjnych pogłoskach, dotyczących b. cesarza Wilhelma.

Według tych pogłosek, obelud 76 rocznicy urodzin ex-kaiera przeszedł zupełnie niespostrzeżenie, ponieważ musiano zwolnić głównego kucharza, który od 15 lat pozostawał na służbie u Wilhelma. Zwolnienie nastąpiło nagle przed 10 dniami.

Wkrótce potem rozszły się pogłoski, iż zwolniony kucharz, którego o-

desłano do Niemiec, usiłował zgładzić Wilhelma.

Prawda jest podobno, iż kucharza rzeczywiście zwolniono, jest on obecnie internowany w Niemczech w domu oblakanych. Pogłoski, krążące w Doorn, powstały głównie spowodowane oświadczenia księżnej Henminy, iż zwolniony kucharz powinien właściwie ponieść karę śmierci. Pogłoski, dotyczące tego oświadczenia, nie spoiły się ani z potwierdzeniem, ani z zaprzeczeniem.

BURZA W SZKOCJI

LONDYN, 28.1. Na zachodnim wybrzeżu Szkocji szaleją niezwykle silne burze. Wysokie fale i buraganowy wicher stanowią groźne niebezpieczeństwo dla żegluga.

Kilka statków, między innymi nor-

weski statek „Rondo” o pojemności 2243 ton, zatono.

Kutry rybackie, które burza zaskoczyła w czasie połowu, zostały wyrzucone na brzeg i rozbite. Jest wiele ofiar w ludziach.

KUJBYSZEW

zmiany w ub. piątek zastępca prezesa rady komisarzy ludowych Związku sowieckiego

Na „Darze Pomorza” WSZYSTKO W PORZĄDKU.

WARSZAWA, 28.1. (PAT.) Statek szkolny „Dar Pomorza” po opuszczeniu Wypisławskich przy dobrej pogodzie, korzystając z południowo-zachodniego wiatru skierował się na południe, by natrafić na dogodny pasat dla wykorzystania go w dalszej podróży, której najbliższym celem jest Yokohama. Kapitan stateku donosi, że na statku wszystko w porządku i wszyscy są zdrowi. Na listy od młodzieży szkolnej nadesłane do Honolulu odpowiedzi będą wysłane z Japonii.

O zwrot majątków RODZINY HABSBUROW.

WIEDEŃ, 28.1. (PAT). Amoyksiąż Albrecht Habsburg przybył z Budapesztu do Wiednia w celu przeprowadzenia rokowań o odzyskanie majątków rodziny Habsburgów. Chodzi tu głównie o cenne zbiory sztuki.

Jak wiadomo rząd austriacki zamierza podobno w drodze specjalnej ustawy przeprowadzić zwrot prywatnej własności Habsburgów, skonfiskowanej po wojnie światowej.

Katastrofalny wybuch PODZAS WYŚWIETLANIA FILMU.

BERLIN, 28.1. (PAT.) Ub moey w miejscowości Recklinghausen wydarzyła się katastrofa. W czasie wyświetlania w mieszkaniu prywatnym filmu, nastąpił wybuch, który spowodował pożar mieszkania i całego domu. Ofiarą płomieni padł 11-letni chłopiec, pozatem 2 osoby doznały ciężkich poparzeń, a kilka osób zostało porażonych, wyskakując z okna. Dom spłonął.

Chłopiec utonął w przeręblu.

POZNAN, 28.1. (PAT.) Wczoraj wydarzył się na jeziorze Kórnickim wstrząsający wypadek. Podczas zabawy na zamkniętym jeziorze dwóch chłopców Kazimierz Grzeszkowiak i Antoni Szymanowski zbliżyło się niebezpiecznie do przerębla, pokrytego cienkim lodem.

Chłopcy spostrzegli niebezpieczeństwo dopiero w ostatniej chwili.

Szymanowski zdołał uchwycić się stojącego obok przerębla słupa i uratował się, natomiast pod Grzeszkowiakiem łódź załamała się i chłopiec wpadł do wody. Na rozpaczliwe wołania chłopców przystąpiono do ratunku, który jednak okazał się bezskutecznym. Wyłowiono tylko zwłoki.

Dziś w numerze

JEST CZY NIEMA ETATYZMU — str. 5
O WYJŚCIU Z EGIPTU — str. 5
TEN I TAMTEN — str. 4
CZY WOLNO LOKATOROWI — str. 5
DLA RZEMIEŚNIKÓW I KUPCÓW — str. 5
DYR. ZAWADZKI CONTRA DR. MICHOŃSKI — str. 5
ZAMIAST WÓDKI ESENCJA OCTOWA — str. 5
CELNY STRZAŁ POLICJANTA — str. 4

Jalu Kurek LAUREATEM.

WARSZAWA, 28.1. (PAT). Polska Akademia Literatury na posiedzeniu w dniu 28 bm. uchwaliła przyznać nagrodę P.A.L. dla młodzieży Jalu Kurekowi na podstawie fragmentu jego powieści p. t. „Grypa szaleje w Naprawie”, ogłoszonego w roku 1933 w jednym z czasopiśm literackich. Nagroda wynosi 3.000 zł. Poza laureatem zgłoszone były kandydatury Wojciecha Baka, Światopełk-Kamińskiego, Romana Koloniewskiego, Adolfa Rudnickiego, Elżbiety Szemplińskiej, Zbigniewa Umińskiego i Wandy Wasilewskiej.

Turcja odcięta OD ZACHODU.

STAMBUŁ, 28.1. (PAT.) Na skutek gwałtownej powodzi tor kolejowy w pobliżu Adrianopola został zniszczony. Komunikacja kolejowa Turcji z zachodem jest przetrwana.

Grypa zamknęła szkoły EPIDEMIA SZALEJE W RUMUNJI.

BUKARESZT, 28.1. (PAT.) W całym kraju szerzy się epidemia grypy. W wielu miejscowościach wydano rozporządzenie zamknięcia szkół. Do końca bież. tygodnia nie będzie posiedzenia rady ministrów, gdyż 6 ministrów z premierem na czele choruje na grype. Na szczęście przebieg choroby nie ma niebezpiecznego charakteru.

Nowa partja w grze karcianej.

Lloyd George znów na widowni.

Lloyd George stał się znów zupełnie niespodziewanie, najbardziej popularnym człowiekiem w Anglii. Omylił się więc ci, którzy sądzili, że zszedł on już zupełnie ze sceny politycznej. Wystarczyło, by, po wielu latach milczenia, odezwał się, a już nazwisko jego jest na ustach wszystkich.

Przez sześć lat człowiek ten stał zdala od czynnej polityki. W swoim majątku pod Londynem spędzał on czas, zajmując się ogrodnictwem, siejąc kapustę i kartofle. Ale na tem bynajmniej jego zajęcie nie ograniczały się. Od czasu do czasu w dziennikach londyńskich wypuszczał on jadowite strzały, kierowane przeciw rządowi narodowemu i wzywali kierowników nawy politycznej do opracowania spólnie z nim planu, który on nazwał „New Deal”. „New Deal” oznacza porządek nowej partji w grze karcianej. Gdy rozpoczyna się nowa rozgrywka i każdy partner otrzymuje świeże karty — to właśnie jest „New Deal”.

Plan odrodzenia Anglii, opracowany przez Lloyd George'a jest owocem pracy b. premiera w dniu ukończenia przez niego 72 roku życia.

Lloyd George ma już dość gry parlamentarnej i nie chce być więcej partyjnym politykiem. Nie pozostał przy nim młot z jego dawnych przyjaciół partyjnych. Zawsze ignorował poglądy i opinie sir Herberta Samuela, a na obecnego ministra spraw wewnętrznych sir Johna Simona, spoglądał w ten sposób, że mogło to być poczytywane za obrażę. Lloyd George kroczył własnymi drogami i pewnego dnia przekonał się, że jest osamotniony na lawach frakcyjnych. Najbliższy pozostał z nim razem Nathan, ale wreszcie i ten go porzucił, by znaleźć schronienie u socjalistów. Obok Lloyd George'a pozostał tylko jego dzieci — syn major i córka. To kilka rodzin — oto wszystko, co pozostało dotychczas w parlamencie z wielkiej i wpływowej niegdyś partji liberalów.

A mimo to, gdy ukazywały się zapowiedzi, że Lloyd George zamierza wygłosić mowę polityczną w Bangorze — nie można było w tej miejscowości otrzymać wolnego pokoju hotelowego. Armia dzień nikarzy obiegła miasto. W wielkiej sali zebrano się 8.000 ludzi, a przed salą stał olbrzymi, wielobosy tłupek, który przez megafony przysłuchiwał się słowom sędziego polityki. Takiego sukcesu po 6 latach osamotnienia, nie mógł spodziewać się nikt.

Na trzy godziny przed odczytem konna policja musiała otoczyć dom, w którym miała się odbyć prelekcja. Odczyt zorganizowała nie partja, lecz ludzie prywatni. Na tem zależało Lloyd Georgowi. Nie chciał on wystąpić jako rzecznik pewnej ideologii partyjnej czy określonego kierunku politycznego. Chciał mówić w imieniu rozczarowanego narodu, jako

maż zaufania wszystkich niezadowolonych — jako zbawca ojczyzny.

Owacja, jaką zgotowano mu, gdy wchodził do sali, przypominała huragan. Albowiem, że, podniósł rękę na znak, że chce przemawiać — by natychmiast zapanował cisza.

Swoją mowę rozpoczął zapewnieniem, że nie ma zamiaru organizowania jakiegokolwiek kampanji partyjnej. Postanowił wygłosić przemówienie tylko jako dobry obywatel brytyjski, który ma „pewne” doświadczenie państwowe.

— Apeluję do narodu, by dopomógł mi do wyrwania ojczyzny z tego kręgu nieszczęść, jaki się wokół niej zaciąka.

Burza oklasków zewrzała się po tych słowach. Przyjąwszy teatralną pozę ze skrzyżowanymi na piersiach rękoma, Lloyd George z satysfakcją spogląda na entuzjastycznie się masę. Po chwili mówi dalej. Nie przesłano mu ani razu i wielki mówca nie miał tym razem okazji pokazania umiejętności odpierowymnia „związaniów”. (Pamiętny jest słynny wieś, na którym on przemawiał i w czasie którego przywódczyni sufrażystek angielskich Pankhurst zawołała: „Gdyby pan był moim mężem, podałabym panu trawicę”). A na to, nie zastanawiając się ani chwili, Lloyd George odparł: „Gdy-

bym był pani mężem, potknąłbym tę trawicę z wielką satysfakcją...”).

O czem mówił Lloyd George? Wyłożył on własny program uzdrowienia kraju, program przedewszystkiem gospodarczy. Silnie zaatakował on działalność ministra skarbu Neville Chamberlaina oraz Banku Anglii. Nie wymieniając nazwiska dyrektora Normana, Lloyd George wyraził się, że polityka Banku Anglii jest tragiczna i fatalna. Następnie arwa on, że w rządzie jest zbyt wielu ministrów, wskutek czego załatwianie najdrobniejszych spraw przeciąga się w nieskończoność.

— W czasie wojny rządziłem przy udziale tylko 5 ministrów i wygrałem — woła mówca z emfazą.

Trzeba dać narodowi możność przeobrażenia się, że podjęte zostały właściwe kroki do uzdrowienia życia narodu, a wówczas będzie można łatwo rozpiąć pożyczkę wewnętrzną. A zakończył swe przemówienie Lloyd George zapewnieniem, że wcale nie marzy o władzy.

Czy można mu wierzyć? Nazwisko Lloyd George'a jest obecnie na ustach wszystkich w Anglii. Popularność jego wzrosła. Czy więc istotnie nastąpi jego polityczne zmartwychwstanie? Czy Lloyd George będzie następnym premierem Anglii.

Nauczanie o rasach

w programie szkół niemieckich.

BERLIN, 28.1. (PAT.) Minister oświaty Rzeszy Rust wydał dla szkół niemieckich na obszarze Rzeszy instrukcję dotyczącą wprowadzenia do programu nauczania nauki o rasach. Okólnik przypomina komunię doświadczenia młodzieży niemieckiej, jak wielkie znaczenie posiadają kwestje rasowe dla przyszłości narodu niemieckiego oraz rozbudzenie w kołach młodzieży poczucia odpowiedzialności wobec narodu za współpracę nad podnoszeniem tejżymy rasowej żywiła niemieckiego.

Czasopismo „Deutsches Recht” wysłało z żądaniem utworzenia specjalnych katedr prawa rasowego na wyższych uczelniach niemieckich. Pismo oświadcza, że narodowy socjalizm, nie przywiązując żadnej wartości do wychowywania młodzieży, lecz żąda, aby słowiska sędziów obsadzone były przez Niemców, którzy posiadają pełną świadomość swej przynależności rasowej i potrafią wydawać wyroki prawdziwie niemieckie.

Rywal Kiepury

zjawił się na horyzoncie.

SZTOKHOLM, 28.1. Znamy szwedzki nauczyciel śpiewu Strandberg podzielił się z dziennikarzami wiadomością o znalezieniu młodego człowieka o fenomenalnym głosie, który po wyśzkoleniu, za nami nawet sławę Carusa. Odkrycia dokonał Strandberg zupełnie przypadkowo. Udał się któregoś

dnia na przechadzkę i w jednej z wiossek pod Sztokholmem usłyszał piękny tenor. Idąc za głosem doszedł do warsztatu stolarskiego, przy którym pracował czeladnik Liejedahl; on to właśnie śpiewał sobie przy pracy. Strandberg wziął młodzieńca do Sztokholmu i zaczął kształcić jego głos.

Z CAŁEJ POLSKI

KATASTROFA KOLEJOWA KOŁO STRYJA

W sobotę wydarzyła się poważna katastrofa kolejowa w Symonówku Wyżnem k. Stryja. Pociąg osobowy nr. 1718 najeżdżał na pociąg mieszany nr. 1775. Skutkiem katastrofy 16 osób zostało rannych, a z tych dwie ciężko, mianowicie przewodnik Wójcikiewicz i kolejarz Witkiewicz. Sześć wozów zostało zdruzgotanych. Uszkodzeniu uległy również obie lokomotywy. Ze Stryja wyjechała komisja kolejowa, która zbada przyczyny katastrofy na miejscu.

HERBY POWIATÓW

Ciekawą sprawę rozstrzygnęło ostatnio ministerstwo spraw wewnętrznych.

Jeden z powiatów przelał mianowicie projekt herbu i prosił o zatwierdzenie go i nadanie. Ministerstwo spraw wewnętrznych jednak po porozumieniu z ministerstwem W. R. i O. P. odmówiło nadania herbu temu powiatowi.

W uzasadnieniu odmowy podkreślono brak formalny, mianowicie brak odpowiedniej uchwały rady powiatowej oraz eżegz powodów rzeczowych natury historycznej.

Powiaty w Polsce przedrozbiorowej nie miały własnych herbów, lecz posługiwały się herbami województw. Zdaniem ministerstwa niema powodu do łamania tej tradycji i nadawania obecnie zupełnie nowych herbów tym powiatom, co do których nie zachodzą żadne specjalne okoliczności, uzasadniające takie nadanie herbu.

OKROPNY WPADEK

Na ul. Żgowskiej wydarzyła się wczoraj tragedja.

Niejaką Elza Marks, przechodzącą ulicę, została potrącona przez taksówkę. P. Marks zatrzymała się zaczęła robić mówki szoferowi spowodu nieostrożnej jazdy, domagając się zapłaty za uszkodzoną suknię. W czasie tej rozmowy p. Marks zatrzymała się i zaczęła robić wyprzedzając auto ciężarowe jednej z firm kółskich, należące do towarni.

Kiedy po skończonej rozmowie, kobieta chciała przejść na drugą stronę ulicy, wpadła pod auto ciężarowe, które niespodziewanie dojechało do niej.

Widok zmiażdżonych zwłok był tak okropny, że kilku przechodniów dostało na ulicy ataku nerwowego, zaś dwie kobiety zemdały.

Szofer auta ciężarowego Polarczyk, został początkowo aresztowany, jednak po przeprowadzeniu dochodzeń, zwolniono go z aresztu.

Złóż ofiarę na powodzian

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

Szanowny Panie Zmądro!

Z przykrością muszę Panu donieść, że najbliższej raty zaciągniętej u W. Pana pożyczki nie jestem w stanie uścić w umówionym terminie. Wobec powyższego pozostało mi tylko prosić Pana o odroczenie terminu płatności, weksla, co, mam nadzieję, nie sprawi Panu wielkiej różnicy, a dla mnie jest to kwestja niezmiernie wagi.

Łączę wyrazy poważania,
Zbigniew Łachowicz

Odtargał z bloku zapisaną kartę, poczem kreślił na drugiej:

Do J. Wielmożnego Pana

Trzcionkowskiego.

Powołując się na bliższą znajomość z J. W. Panem, oraz wiążące nas stosunki handlowe (wyrażenia tego Łachowicz użył li tylko dzięki temu, że adresat posiadał na koncie w Banku Dyskontowym stałe znaczące kwoty, a bodąc chwilowo w kłopotach finansowych,

ośmielał się prosić J. W. Pana o udzielenie mi niewielkiej pożyczki (tysiąc złotych), z jedynym koniecznym terminem płatności.

Mając nadzieję, że J. W. Pan nie odmówi mojej prośbie, kreślę się z należytym szacunkiem,

Zbigniew Łachowicz

prokurent Banku Dyskontowego.

Przebiegł wzrokiem po zapisanej karcie, poczem usta wykrzywiły mu się w ironicznym uśmiechu.

— Czy jednak nie za wiele honoru dla tego chama? — pomyślał o adresacie, panu Józefie Trzcionce, człowiekowi z typu „Nowobogackich”, który całą pokazała dzisiaj fortunę zawdzięczał jedynie temu, że w porę wszczął dobry interes, za kilkadziesiąt złotych nabył dwadzieścia morgów nadbrzeżnych piasków, na których zczasem stanęło śródmieście Gdyni.

Polowę nabytych terenów pan Trzcionka vel Trzcionkowski sprzedał za sumę stu tysięcy dolarów, na reszcie zaś wybudował wspaniałe kamienice, według ostatnich wymogów architektury. Prowadząc przytem rozmaite interesy był jednym z poważniejszych klientów Banku Dyskontowego.

Łachowicz wręczył listy posłańcowi, poczem odetchnął z widoczną ulgą. Ani chwili nie wąpił, że pisma odniosą pomyślny skutek. W oczekiwaniu na powrót posłańca, który odwrotnie miał przynieść odpowiedź, zapalił papierosa i omotałszy się kłębami wonnego dymu, poddał się urokowi beztronskiego lenistwa.

Teraz żył już tylko z dnia na dzień, życiem człowieka bez żadnych idei i pożądań. Kilki nie kochał wcale. Po pierwszych szaleństwach namiętności odkrył w niej tylko zwykłą dziewczynę z ulicy, jakich tysiące kryje się pośród brudnych, wielkomiejskich zaułków. Jej „oszałamiająca” uroda jak to był określił w pierwszych chwilach poznania, upadła do poziomu prowincjonalnej piękności. Za wszelką cenę pragnął zerwać krepujący stosunek, co jednak spotykało się z gwałtownym oporem sprytniej cyrkówki.

Wyczerpany kilkoma nieudalnymi próbami w tym kierunku, postanowił pozostawić namazie sprawy ich własnemu biegowi, w nadziei, że z chwilą wyjazdu cyrku, z którym Kilki związana była kontraktem, wszystko musi się skończyć i życie pójdzie dawnym tożyskiem.

Narazie jednak musiał unikać skandalu, którym groziła kochanka. Chcąc niechcąc zaspakał wszystkie jej kaprysy, co pociągało ruinę finansową, a nie mniej i moralną.

Najboleśniej jednak odczuwał upokorzenie w stosunku do wierzycieli. Ileż to razy ogarniała go wściekłość, gdy on, prokurent banku, musiał przybierać minę godną subiekta i z przyniżnym uśmiechem prosił jakiegos Zmągroda czy Rechnera o kilkaset złotych pożyczki. — Albo takli cham Trzcionka. — myślał z gorczy, wymiatając nowe go papieroś.

(D. c. n.)

Jest czy niema etatyzmu?

Na to niezmiernie ciekawe i aktualne pytanie dał odpowiedź w swym przemówieniu sejmowemu minister przemysłu i handlu p. Rajchman-Floyar. Punktem wyjścia tej odpowiedzi było stwierdzenie, że „nie rząd jest interwencjonistycznie usposobiony, ale społeczeństwo jest takim”.

Ponieważ p. minister nie dał zagadnienia w liniach szerokości, nie rozgraniczył interwencjonizmu od etatyzmu, przeto i tutaj będzie mowa o etatyzmie w tem szerokości znaczeniu.

Etatystyczny jest więc — według p. ministra — społeczeństwo, które ma do rządu ciągłe pretensje gospodarczej natury. Z tem etatystycznym „nastawieniem” społeczeństwa rząd, jako obrońca prywatnej inicjatywy, musi walczyć i walczy.

Że społeczeństwo jest tak „nastawione”, to nie dziwnego. Od najdawniejszych czasów, jak państwo państwem, obywatelami, czy poddani, szukają w tem państwie pomocy w najrozmaitszych sprawach, nie filozofując na ten temat, czy państwo ma się daną sprawą zajmować, czy nie. Ale trzeba przyznać, że u nas istnieją jeszcze specjalne przyczyny takiego nastawienia. Wszak pamiętamy wszyscy, jak to w latach 1926-29 tworzone legendy o potęgach gospodarczej rządu. Społeczeństwo pamięta i słynne wykresy p. Barla i grubie dzieła o „froncie gospodarczym”, wydawane przez obecnego prezydenta Warszawy p. Starzyńskiego.

P. minister wystąpił, jako zwolennik inicjatywy prywatnej, a nawet liberalizmu gospodarczego. P. minister podziela tęsknotę do liberalizmu, ale, że powrócił do niego jest narazie przedwczesny, więc tymczasem opowiada się za interwencjonizmem państwowym „w niezbędnych granicach”.

Jakież to są te „niezbędne granice”? P. minister ujął je w 4. a właściwie 5 punktów, którymi są: 1) likwidowanie przerosłów, 2) tępienie nadużyć, popełnianych pod osłoną „luzów prawnych”, 3) łagodzenie klęsk społecznych, 4) bezpośrednia inicjatywa gospodarcza państwa o charakterze pionierskim i 5) czasowe przejmowanie w zarząd obiektów zmarnowanych, zwłaszcza tam, gdzie grozi klęska społeczna.

To jest — zdaniem p. ministra przemysłu i handlu — interwencjonizm, utrzymany w „niezbędnych granicach”.

Otóż wydaje się, że te granice są za szerokie. Pierwsze trzy punkty nie budzą wątpliwości. W pierwszym miejscu się „front na rolnictwo” i „możycie”, w drugim kartele i żyrodowskie kombinacje, trzeci jest smutną koniecznością.

Ale już ta „pionierska” działalność musiałaby mieć własne, skolei bardzo wyraźne granice. Gdyby tu chodziło tylko o Gdynię i żeglugę morską, toby nie było dyskusji. Ale wiemy, że „pionierstwo” było i jest podejmowane także na innych polach, że wymienimy choćby państwową produkcję samochodów, rowerów i maszyn do pisania.

Najwięcej zastrzeżeń budzi sprawa owych „zmarnowanych obiektów”. A to dlatego, że wszędzie, gdzie zachodzi bankructwo i grozi zamknięcie przedsiębiorstwa, wylania się równo-

ześnie widmo klęski społecznej pod postacią bezrobocia. Nie można w tej chwili wyczerpująco omówić tego zagadnienia, więc krótko tylko stwierdzić trzeba, że i ten punkt jest za szeroko ujęty.

Z tem wszystkiem, gdyby „nastawienie” mowy p. ministra przemysłu i handlu było wyrazem działalności tych wszystkich czynników, od których zależy stosunek państwa do życia gospodarczego, to może te szerokie granice etatyzmu w praktyce uległyby pewnemu zwężeniu. Ale na podstawie nie mów, lecz faktów, można wątpić, czy wszystkie te czynniki są tak życzliwe dla prywatnej gospodarki, jak np. minister Reichman. Nie samo tylko społeczeństwo jest „interwencjonistycznie usposobione” i dlatego, pomimo pięknych i słuszych słów p. ministra, etatyzmu jest u nas za dużo.

NOWY DOWÓDCA ARMII FRANCUSKIEJ.

General Gamelin (z lewej), który objął naczelne dowództwo nad armią francuską. Obok niego jego zastępca gen. George, ciążko trenujący podczas zamachu morderczego i dotychczas noszący relik na temblaku.

O wyjściu z Egiptu. Oferta żydowska.

Dr. M. Ringel ze Lwowa omawia („Hajnt” nr. 13) „judofobski dyktando” „bankrutuje”.

Nie da się usunąć żywołu żydowskiego z handlu i przemysłu, jak wskazuje przykład Niemiec:

— Już po 2 latach po przewrocie hitlerowskim okazuje się to prawdziwe, że pomimo całego rozmarzenia, wpływów władzy, miespolitykanej, mianowicie do żydów od 2 tysięcy lat, nie da się rozwiązać sprawy żydowskiej bez porozumienia i współpracy z żydami.

Przez wyrzucanie żydów siłą szkodzi się gospodarce krajowej:

— „Wyjście z Egiptu” — wszystko jedno, czy to dotyczy Egiptu nad Nilem, czy nad Szprewą, czy nad Nową w carskich czasach, nie może odbyć się w formie wyrzucenia siłą żydów z ich placówek gospodarczych, o ile nie będzie równocześnie zniszczona cała gospodarka. Tylko w drodze porozumienia, tylko przez wspólne maraty „przy okrzynianym stole” można — szczególnie w obecnych czasach — przygotować ludz-

kie i jednocześnie rozumne rozwiązanie tak ważnej ostatecznie sprawy żydowskiej. Trzeba unowocześnić, jak to się wyraża Herzl w swoim „Państwie żydowskim”, powołne zastępowanie przez chrześcijan placówek żydowskich, dobrowolnie ustępowanych przez żydów.

Endecy powinni pamiętać o doświadczeniu niemieckim:

— Nasi dyktando endecy, nie tylko wśród „młodych”, lecz i wśród starszych, powinni pamiętać o doświadczeniach hitlerowskich. Wówczas zaszczytną nie tylko żydom, lecz i Polakom wiedzą wstrząsnąć i niebezpieczeństw.

Jeśli się odrzuci właściwą żydom manę wielkości, przeswiadczenie o tem, że w pewnych dziedzinach życia są niezastąpieni, to istota artykułu sprowadza się do oferty. W chwili szczeroci żydzi przyznają już, że pozycja ich w Polsce nie da się utrzymać, chcieliby tylko, ażeby odbyło się to w sposób najmniej dla nich dotkliwy. Stąd oferta.

4 milardy 880 milionów na walkę z bezrobociem w St. Zjednoczonych.

4 milardy 880 milionów dolarów! 26 miliardów złotych, czyli dwunastokrotna suma całego budżetu państwa polskiego.

Tej olbrzymiej sumy zażądał prez. Roosevelt od kongresu na zrealizowanie opracowanego przez siebie planu robót publicznych. I otrzymał je! Izba poselska kongresu uchwaliła w czwartek wieczorem przyznanie tego największego chyba w dziejach świata kredytu państwowego, a jest rzeczą pewną, że i senat nie będzie robił trudności.

Wynika to już choćby ze stosunku głosów w izbie poselskiej, której uchwalała zapadła większością 328 przeciw 78 głosom. Okazało się raz jeszcze, że wpływy zorganizowanych „sfer gospodarczych” Ameryki są za słabe dla skutecznego przeciwstawienia się „czerwienemu” prezydentowi.

Z końcem ub. roku odbyła się w White Sulphur Spring wielka konferencja najwybitniejszych finansistów i przemysłowców USA, której celem miało być ustalenie kompromisu między Rooseveltem a światem biznesu amerykańskiego. Konferencja zakończyła się sformulowaniem szeregu postulatów, spośród których jednym z głównych był postulat zaprzestania przez rząd wszelkich robót publicznych i przeznaczenia wielkich kredytów na ożywienie przedsiębiorczości prywatnej.

W odpowiedzi Roosevelt zażądał od kongresu blisko 5 miliardowego kredytu na roboty publiczne i cztery piąte izby poselskiej opowiedziało się za polityką prezydenta.

Za pomocą tych kredytów zamierza Roosevelt zatrudnić w najbliższym

Z DNIA

POLITYKA CZY GOSPODARKA?

Dr. F. Roienstreich w artykule „My przeszkadzamy” („Hajnt” nr. 11) omawia radę gospodarczą, którą zamierzają powołać w Polsce żydowskie czynniki. Zdaniem autora nie pomoże ona żydostwu:

— Ta rada nie jest rozwiązaniem, bowiem zagadnienie żydowskie jest zagadnieniem politycznym a nie gospodarczym... Musimy rozpocząć walkę o polityczne równouprawnienie żydów, abyśmy mogli również gospodarować nie przyniesie nam korzyści. Nam potrzeba walki politycznej, a nie gospodarczej. Gospodarka jest polityką, a polityka jest gospodarką. Świat i gospodarka są rządzone i kierowane przez czynniki zewnętrzno-gospodarcze. O tem w ostatnich latach szczególnie zapomniał. Musimy o tem pamiętać i wyciągnąć z tego wnioski.

Jeszcze jedna chwila szczeroci żydowskiej. Znaczą ona: trzeba zapewnić sobie wpływy polityczne, bo tylko w ten sposób urwalić można będzie swoje uprzywilejowane stanowisko w życiu gospodarczym.

Czytelnik polski musi dobrze zapamiętać to wyznanie autora, zajmującego w świecie żydowskim stanowisko bardzo wybitne.

POLSZCZYZNA W PODRĘCZNIKU SZKOLNYM.

„Gazeta Polska” występuje przeciw gimnazjalnemu podręcznikowi łaciny pt. „Juvenis Romanus”, której polską część zredagowała p. A. Kowalska. Są to „zażądania” istotnie niezwykle przytoczonymi niektórymi:

— „Dyktando obnażona w swej dumie i zawiedzona w miłości nie potrafiła przeboleć odjazdu Eneasza: uważała go już za męża, nie mogąc zrozumieć, czego może pragnąć więcej, prócz szczęścia. Zaboletła tak strasznie, że rzuciła się na płonący stos i przebiła się mieczem.

— „Nie mogli Wejenci zgryźć tego pokąja, a tymczasem wielomoi Fabjusz czytali sobie z wojny kichanie, jakiej dawno nie mieli w wygłodzonym Rzymie.

— „Kilkanaście tylko krów zostało Wejonom z dobytka. Gnoja je na świętym państwie Fabjuszów, rozłazane po polach, gdzie komu popadło szukać swawoli.

— „Trzysta sześć świątych bród starcało wiechciały z traw parowiu.

— „Poszło o bydlę, a wynieśli Fabjuszów do ostatniej szklki. Dziewczyna była w mig ożbrana”.

Okropność. Słusznie zauważa „Gazeta Polska”:

— Czy sprawa jest tylko śmieszna? Bynajmniej. Bo podręcznik ten cieszy się niepełną wyłącznością. Na całym obszarze Rzeszy dzieciaki kl. II gimnazjum tylko w tej szczególnej polszczyźnie otrzymują informacje o kulturze starożytnych. Naukę czynie nie mogą z tem walczyć. Nie wolno im. Monopol jest zawsze ryzykiem. Mniejstem kiedyś chodzi o wódkę. Większym kiedyś chodzi o książkę.

Lecz nie wystarczy krzyczeć: okropność! Trzeba także zbadać, kto to w Ministerstwie ten skandaliczny podręcznik zażądał dla szkół i kto mu dał wydawnictwo...

Pamiętaj o Funduszu Obrony Morskiej.

GEN. ZLATEW

nowy premier rządu bułgarskiego.

PREMJERA
W TEATRZE.

TEN I TAM TEN.

KOMEDJA W 3 AKTACH STEFANA KIEDRZYŃSKIEGO.

„Tym” jest biedny ale utalentowany muzyk, Kros, „tamty” zaś bogaty dyrektor cukrowni, Gustaw Czarowski. Między nimi stoi kobieta — Natalia, żona Krosa, dawniej narzeczona Czarowskiego. Komedia Kiedrzyńskiego rozgrywa się w tym momencie, gdy Natalia ma dosyć niedostatku przy boku utalentowanego męża, chce się z nim rozwieść i zostać żoną bogatego dyrektora. Ma się to stać za zgodą i błogosławieństwem rodziców, niemogących darować Krosowi, że przed trzema laty ożarował muzyką ich starszą córkę (bo jest i młodszą Zosią) i został jej mężem. Woła oczywiście Czarowskiego, który razem z rozwiedzioną Natalią dostanie czterysta tysięcy złotych posagu, Kros zaś musi się zadowolić dziesięcioma tysiącami odstępnego.

„Ale muzyk ma swego Chopina, którego czaruje Natalia, Czarowski zaś ma kochankę Pelcie, która dyskredytuje dyrektora w oczach przyszłej żony. Ostatecznie więc Numa wraca do Pompiljusza, co jest wypadkiem tembardziej radosnym, że Pompiljusz — Kros ma w kieszeni czek swego teścia na dziesięć tysięcy, które otrzymał za zgodę na rozwód. Pieniądże w „Tym i tamty” zastępują psychologiczne motywy działania. Odbływa się się to w bohaterach automatycznie: jest forsa, jest miłość, niema forsę, figa z miłości. Kiedy indziej znów Kiedrzyński tłumaczy postępek Natalii podleganiu czarowi muzyki mężowskiej. Motyw dość niesamowity, niemal okultystyczny, ale w wielkim radia, dzięki któremu można słyszeć Chopina w interpretacji Paderewskiego czy Szostakowicza, nie dość jasno nam się tłumaczy. Nie rozumiemy też oburzenia Natalii, mającej się rozwieść z Krossem, na Czarowskiego za to, że ma kochankę Pelcie. Wszakże i ona jest już kobietą z przeszłością. Kiedrzyński zdaje sobie z tego sprawę i dlatego pozwala podśledzić czy też tylko domyślić się Natalii, że romans jej przyszłego drugiego męża i owej Pelci ma trwać i po ślubie. To ostatecznie zdecydowało o powrocie Natalii do muzyki.

Jak zwykle u Kiedrzyńskiego, sztuka jest bardzo sceniczna, akcja toczy się żywo i nie budzi najmniejszego niepokoju skomplikowaną i pogłębiającą przez autora sytuacją.

Wszystko jest jasne, zrozumiałe, proste. Zarówno zawartość psychologiczną, jak i pasjonującą trudności problematyki społecznej tracą w „Tym i tamty” wszystkie swoje cechy pogmatwanych zagadnień, zaplądających naszą myśl i ukazujących się nam w formie nader uproszczonej, łatwej, czasem naiwnej. Język Kiedrzyńskiego jest dopasowany do poziomu treści i kiedy Kros mówi do żony o jej „serduszkach”, to wiemy na pewno, że komedia będzie się cieszyła tak wielkim powodzeniem, jak powieści sentymentalnych autorek, godnie reprezentujących styl „Trędowatej”.

Z tem wszystkim sztuka Kiedrzyńskiego jest niewątpliwie dodatnią pozycją w repertuarze teatru sosnowieckiego. Ma ona tę dobrą stronę, że nie przynosić ocenę ujemną w sensie artystycznym, znajduje również podłask na widowni, co znów jest dobrą wróżką dla stanu kasy teatralnej. Na niedzielnej premierze, z której dochód przeznaczony był na Towarzystwo przeciwgruźlicze, widownia była wypełniona inteligencją z całego Zagłębia.

Artści lubią sztuki Kiedrzyńskiego, bo znajdują w nich zawsze dobre goło, narysowane wyraźnie. Każda z nich przylega do aktora, jak dobrze skrojony garnitur.

Trójce głównych bohaterów sztuki (Natalii, Krosa i Czarowskiego) grali pp. Gersonówna, Kostrzyński i Sawicki. Są to role z natury rzeczy najmniej wdzięczniejsze, bo grzeszące monotonią, co szczególnie jaszkrawo uwydatniło się w interpretacji p. Kostrzyńskiego. Naogół jednak artyści utrzymywali się na poziomie. Za to role charakterystyczne: rodziców Natalii pp. Arciszewska i Gołczewski).

prowinjonalnego amanta, Ziemiękiewicza (p. Balcerzak), przede wszystkim zaś rolę Zosi w doskonałym ujęciu p. Grzymalanki — stanowiły żywe urozmaicenie komedii Kiedrzyńskiego. P. Żelwerowiczówna, której talent ma największe pole popisu w

rolach inteligentnych rezonerek, nie czuła się najlepiej w roli jakowejś Pelci. Za to jako reżysenka dała maksimum tego, co dać było można.

Dekoracje dyr. Gołczewskiego szczególnie w akcie drugim efektowne.

Czy wolno lokatorowi płacić niższe komorne i kiedy.

Ciekawe i to bardzo aktualne zagadnienie rozstrzygnął Sąd okręgowy w Warszawie, jako instancja apelacyjna. Tło sprawy przedstawia się następująco:

Pan F. S. zajmował duży lokal handlowy, połączony z mieszkaniem, opłacając, ze względu na dogodny punkt, znaczne komorne. W okresie załamania się koniunktury doszedł on do wniosku, że wymagane komorne jest wygórowane, zawiadomił więc właścicieli domu o swoim stanowisku i oświadczył, iż od 1 lipca będzie o 20% niższe komorne.

Ponieważ właściciele nie przyjęli tego do wiadomości, zaczęli posyłać im pocztą obniżone komorne, a wreszcie 1 grudnia wystąpił do urzędu rozjemczego o ustalenie podstawowego komornego w tej obniżonej sumie. Urząd rozjemczy uznał zarzuty F. S. za słuszne i obniżył komorne do sumy ofiarowanej dobrowolnie.

Wówczas właściciele domu wystąpili do sądu z żądaniem zasądzenia różnicy pomiędzy pierwotnym a obni-

żeniem komornym za czas od 1 lipca do 1 grudnia, tj. do wniesienia sprawy do urzędu rozjemczego.

Sąd grodzki uwzględnił w całości żądanie właścicieli, zasądzając na ich rzecz nadto b. wysokie koszty.

Wyrok ten zaskarżyła w imieniu F. S. adw. Janina Sokółowska twierdząc, że w braku umowy na piśmie, lokator obowiązany jest płacić jedynie podstawowe. Jeśli płacił nawet komorne wyższe, to w każdej chwili ma prawo zażądać zwrotu i płacić tylko nie sporną część. Wówczas sam właściciel powinien wystąpić do urzędu rozjemczego o ustalenie podstawowego komornego, a jeśli urząd istotnie komorne obniży, to zniżka ta ważna jest już od chwili zakwestjonowania komornego przez lokatora, a nie dopiero od chwili zwrócenia się do urzędu rozjemczego.

Sąd okręgowy podzielił w zupełności te wywody prawne, oddał więc powództwo i zasądził na rzecz lokatora koszty procesu.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

29	Dziś Franciszka
Wtorek	Jutro Martyna
	Wschód słońca 7 m. 26.
	Zachód „ 16 m. 30.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Torreador i kobiety
PALACE: „Pan bez mieszkania”.
EDEN: Uwielbiana.

DĄBROWA

ARS: „Złodziej serc”.
BAJKA: Ja mam temperament i Brzdąk.

× PRZYSIEGA PREZYDENTA I WICEPREZYDENTA. Dziś w urzędzie wojewódzkim w Kielcach odbędzie się akt przysięgi prezydenta Sosnowca p. Kaczkowskiego i wiceprezydenta p. Alimstadta.

× Z ŻYCIA TOWARZYSKIEGO ZAGŁĘBIA. W ub. niedzielę Sosnowiecki Klub Towarzystwa zorganizował podwieczorek z tańcami. Doskonale zaaranżowana zabawa zgromadziła liczne grono osób, które w miłej atmosferze znakomicie się bawiło. Nie będzie to żadnym komplementem a stwierdzeniem faktu, że do stworzenia miłej, niezmiennie sympatycznej atmosfery przyczynili się: PP. Gospodynie w osobach p. dyr. Stanicki-wiczowej, p. dyr. Dietrichowej i p. dyr. Gadomskiej, oraz PP. Gospodarze w osobach p. prezesa Sądu Okręgowego Zbrowskiego, dyrektora Izby P. H. Dietricha i wicedyrektora Izby P. H. J. Gadomskiego. Sosnowiecki Klub Towarzystwa w szeregach koła towarzyskich Zagłębia od bywa sobie coraz większą popularność. co potwierdza przekonywanie, iż tego rodzaju klub jest b. potrzebny, jako warunek stworzenia współżycia kulturalnego w miejscowym społeczeństwie.

× KONFERENCJA. Dzisiaj odbędzie się w Inspektoracie pracy w Sosnowcu ostateczna konferencja z udziałem przedstawicieli dyrekcji gwarectwa Hr. Randw w sprawie zredukowania 40 pracowników umysłowych.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś we wtorek 29 bm. teatr miejski z Sosnowca gra na Niemcach świętą komedję S. Kiedrzyńskiego pt. „Ten i tamten”.

WŁADYSŁAW ŁADISŁAW KIEPURA
W SOSNOWCU.

Wielką sensację bieżącego sezonu teatralnego w Sosnowcu będzie występ Wł. Ładysław Kiepur, młodszego brata Jana Kiepur. P. Ładysław, który po długich latach studiów w uniwersytecie w Warszawie, został zaangażowany jako czołowy tenor krakowskiej opery w Neapolu, świecił ostatnio wielkie tryumfy w operze warszawskiej, gdzie śpiewał kilkadziesiąt razy z rzędu „Fausta”, następnie zaś ponownie pierwszy grany w Polsce „Irysa” przy szczególnym wypełnieniu roli. Ten publiczność, jak i prasa przyjął artystę entuzjastycznie. Koncert w Sosnowcu odbędzie się przy współudziale nielicznej pieśniarki i wokalistki, Manji Flomeny.

WŁ. WALTER I ST. GRUSZCZYŃSKI
W DĄBROWIE GÓRNICZEJ.

W środę 30 stycznia rb. w sali kina „Bajka” w Dąbrowie Górniczej jeden gościnny występ znakomitego komika polskiego Władysława Walbena, najfajniejszy komik filmowy znany z filmów: „Przeor Kordel”, „Pod Twoją Obronę”, „Pieśniarz Warszawy”, „Słub twoja ułaski”, „Młody Les”, oraz Stanisław Gruszczyński i jego tenor opery warszawskiej z Barbarą Gilewską i Ireną Świątłochą. Przy fortepianie Aleksander Piotrowski.

60

× ZEBRANIE PARAFJALNE W NOWYM SIELCU. Uprzejmie zawiadamiam osoby zainteresowane, że w niedzielę, dn. 10 lutego b. r. o godz. 16 odbędzie się w sali na plebanji w Nowym Sielcu zebranie parafjalne w celu wybitu Rady parafjalnej i omówienia kwestii budowy kościoła.

Ks. A. Hendrychowski
proboszcz

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych
P. T. Prenumeratorów
o regularne wpłacenie prenumeraty
za LUTY 1935 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

? ? ? ? ?

BAL-MASKARADA

Artystów Teatru Miejskiego
w Sosnowcu. 292

? ? ? ? ?

Przyjazd komisji ministerialnej W SPRAWIE KAS BRACKICH.

Jak już donosiliśmy dzisiaj przyjeżdża z Warszawy do Sosnowca komisja ministerialna z radcą Wydziału prawnego Min. opieki społecznej p. Bruner w sprawie dokonania instrukcji kas brackich przy zakładach przemysłowych w Zagłębiu Dąbrowskim.

Komisja przybędzie dzisiaj do Inspektoratu pracy gdzie odbędzie się konferencja z udziałem przedstawicieli zawodowych związków robotniczych.

Nie wolno bronić KOMUNISTÓW.

Od dłuższego czasu w kołach prawnych i politycznych rozważany był problem, czy adwokat, piastujący mandat poselski albo senacki może występować jako obrońca w sprawie komunistycznej. Obecnie Naczelna Rada Adwokacka zdecydowała się, że adwokaci piastujący mandaty parlamentarne nie mogą w żadnym wypadku bronić osób oskarżonych o zdradę stanu, względnie o przestępstwo przeciwko zewnętrznym interesom państwa. Wobec tego, że jest rzeczą notorycznie wiadomą radzie adwokackiej, iż komuniści mają w swoim programie akcję przeciwko zewnętrznemu bezpieczeństwu państwa polskiego, posłowie i senatorowie-adwokaci w obronie komunistów przed sądami stawać nie mogą.

× Z POWIATOWEGO KOMITETU FUNDUSZU PRACY. W dniu wczorajszym odbyło się pod przewodnictwem starosty powiatowego p. J. Boxy posiedzenie powiatowego komitetu wykonawczego Funduszu Pracy, celem rozpatrzenia szeregu spraw. Między innymi omówiono sprawę zatrudnienia bezrobotnych w okresie zimowym, z przyznaniem na ten cel funduszu przez wojewódzki komitet Funduszu Pracy. Następnie pominięto sprawę dożywiania dzieci bezrobotnych, oraz akcję pomocy doraźnej, udzielanej bezrobotnym. Omawiano także sprawę ograniczeń działościowych i z uwagi na doniosłe znaczenie tego zagadnienia postanowiono rozwinąć w tym zakresie odpowiednią propagandę i dążyć do rozszerzenia tej akcji. Przedtem dyskusowano nad sprawą rejestracji bezrobotnych, jak również pominięto różnorodne kwestje, dotyczące bezrobotnych i pomocy dla nich.

× OPIEKA NAD EMIGRANTAMI. Polski Komitet walki z handlem kobietami i dziećmi wydał specjalną odezwę do emigrantów. Ulotka ta zawiera szereg wskazówek jak emigranci mają się zachowywać w podróży i na dworcach kolejowych. W szczególności ulotka podkreśla, aby emigranci przybywając z zagranicy, a nie znając obcego języka, nie szukali żadnych rad i pomocy osób obcych. Wszelkie dokumenty podróży emigrantów powinny załatwiać w biurach Syndykatu emigracyjnego, lub w biurach Funduszu Pracy.

× BAL - MASKARADA W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU. Już za kilka dni, bo dnia 1 lutego rb. odbędzie się Bal-Maskarada Artystów Teatru Miejskiego w Sosnowcu. Największy, najweselejszy i najfajniejszy bal bieżącego karnawału. Atrakcje. Niespodzianki. Nagrody. Dwie dobre orkiestry. Bufet obficie zaopatrzony przez popularną restaurację „Savoy”. Bilety wstępu w cenie 2 zł. 3. — Bilety rodzinne (4 osoby) 10 zł. Po zapoznaniu, które nie zostały doręczone z niezależnych od zespołu przyzwoitych, można się zgłaszać w Kancelarii Teatru Miejskiego w Sosnowcu, codziennie od godz. 17 do 19-jej.

× PRZYPADKI ZACHOROWAŃ I ZG. NÓW na choroby zakaźne w Sosnowcu, zgłoszone w ub. tygodniu, to jest za czas od 20 do 26 stycznia 1935 roku: dur brzuszny 1, płuca (szkarlatyna) 2, błonica (diftercja) 7 (1 zgon), odra 8, róża 2, krztusiec 1, emfizma 8

GŁOSY
PUBLICZNE.

Spowodu feljetonu radiowego

p. wicemin. Jastrzębskiego.

Przemówienie podsekretarza stanu p. Jastrzębskiego, wygłoszone dnia 20 bm. w rozgłośni warszawskiego radia o „Powodach reorganizacji lecznictwa ubezpieczeniowego”, zawiera w sobie przesadną charakterystykę obecnego stanu lecznictwa w ubezpieczalniach społecznych, nie żałując najskrajszych barw dla odmalowania w najgorzej świetle istniejącego dziś systemu. Wolno mu to czynić dla sporych laryzowania swej idei lekarza domowego przed tysiącami rzeszami obywateli Rzeczypospolitej, ale niewolno mu było przy tej sposobności dyskredytować dotychczasowej pracy lekarzy w ubezpieczalniach (a dawniej w kasach chorych), przedstawiając ją jako bezwartościową zarówno pod względem lekarskim, jak i społecznym. Każdy bowiem, kto słuchał uważnie feljetonu p. Jastrzębskiego czy też czytał streszczenie tego feljetonu w prasie codziennej, osiągał nieodparte wrażenie, że w ramach dotychczasowego systemu lekarze pracowali bezmyślnie i bezużytecznie, nie mogąc ani należyście zbadać chorego, ani ustalić właściwego rozpoznania choroby.

Prelegent uważa, że przy tej metodzie pracy pacjent był tylko „spławiany” a lecznictwo w tych warunkach było zwykłą „fuszerką”, w której lekarz jest „zainteresowany tylko w tem, żeby jego godzina w ambulatorjum była pokryta odpowiednią ilością numerkowych wizyt — i na tem koniec”. W przytoczonej dalej dla przykładu rozmowie p. Jastrzębskiego z lekarzem, ten ostatni wykazuje całą swą ignorancję co do społecznego znaczenia wykonywanych przezeń czynności lekarskich i nie może nawet zrozumieć zadawanych mu pytań, jak gdyby rozmowa toczyła się w dwóch różnych językach. Lekarzy społeczników ma u nas dopiero, zdaniem p. Jastrzębskiego, wychować system lekarza domowego, którego obraz maluje on dla kontrastu w najpiękniejszych barwach, uważając go za panaceum na wszelkie niedomagania obecnego systemu lecznictwa. Ten idealny lekarz domowy — według słów prelegenta — „nie może być specjalistą”, winien „posiadać umiejętności lekarskie wszechstronne”, inaczej mówiąc „być doktorem wszech nauk lekarskich”, gdyż tylko taki lekarz „sprosta godnie swym zadaniom”.

Przytoczone pokrótce poglądy p. wiceministra, wyjęte skrupulatnie z jego przemówienia, wystarczą aż nadto, żeby wykazać całą powierzchowność jego zapatrywań na sprawy lecznictwa, których jako nie lekarz nie może znać do gruntu i należyście ich ocenić. Nie zamierzamy więc prowadzić o to dyskusji, chcemy tylko mocno podkreślić tę stronę jego przemówienia, która wyrządza zupełnie niezastępowalną krzywdę całemu stanowi lekarskiemu, wystawiając dotychcza-

sową pracę lekarzy w ubezpieczalniach na urągawisko szerokich mas, które z tej pomocy korzystały i być może — oceniały jej wartość w prostocie swego ducha inaczej, niż to uczynił p. Jastrzębski.

Nie bronimy bynajmniej systemu dotychczasowego, którego braki dobrze nam są znane, ale musimy stanowczo zaprotestować przeciwko takiemu dyskwalifikowaniu kultury szerszej rzeszy lekarzy, wykonywających uczciwie od szeregu lat swe

trudne obowiązki w ramach istniejącego systemu lecznictwa, który był im również zgóry narzucony. Takie obniżanie powagi stanu lekarskiego jest tembardziej niedopuszczalne, że wprawdany obecnie system lekarza domowego będzie musiał się oprzeć w jego zrealizowaniu na tych samych lekarzach, których się dziś w oczach szerokiej mas dyskredytuje.

Wydział Wykonawczy
Związku Lekarzy P. P.

Dla rzemieślników i kupców utworzone zostaną specjalne gimnazja.

Ministerstwo oświaty przystąpiło do opracowania programów niektórych gimnazjów zawodowych, a mianowicie gimnazjów mechanicznych, stolarskich i kupieckich.

Gimnazja mechaniczne i stolarskie mają przygotować młodzież do pracy w obranym zawodzie, wykształcić inteligentnych rzemieślników, podnosząc w ten sposób poziom rzemiosła i zapewniając rzemieślnikowi należne mu stanowisko społeczne.

Gimnazja kupieckie przygotowywać będą pracowników działów kupieckich przedsiębiorstw gospodarczych, przy czem główny nacisk kładzie się na handel detaliczny, a w drugim rzędzie dopiero na handel hurtowy.

W programach gimnazjów mechanicznych i stolarskich przewidywany jest następujący program: zajęcia warsztatowe, przedmioty zawodowe, jak technologia, organizacja przedsiębiorstw, chemia materiałoznawcza, przy czem dla gimnazjów stolarskich materiałoznawstwo z wiadomościami z botaniki i chemii, fizyka i maszynoznawstwo, rysunki, przedmioty pomocnicze, związane z zawodem, jak matematyka, geografia gospodarcza, nauka o Polsce współczesnej i nauka o człowieku, wreszcie przedmioty pomocnicze, niezwiązane bezpośrednio z zawodem, jak religia, język polski, historia, język obcy i ćwiczenia cielesne.

Dla gimnazjów kupieckich przewidziane są jako przedmioty nauczania: organizacja i technika handlu, technika reklamy, towaroznawstwo, geografia gospodarcza, matematyka i księgowość; pozatem przedmioty pomocnicze, związane z zawodem, jak wiadomości przyrodnicze, język obcy w korespondencji, nauka o Polsce współczesnej, oraz przedmioty pomocnicze, niezwiązane bezpośrednio z zawodem — jak religia, język polski, historia, ćwiczenia cielesne i przedmioty nadobowiązkowe: — śpiew, drugi język obcy i pisanie na maszynie. W ostatniej klasie będą uwzględnione jeszcze inne przedmioty, w zależności od kierunku kupieckiego, czy też administracyjno-handlowego.

Projekt gimnazjów specjalnych dla rzemieślników i kupców jest niewątpliwie b. ładny. Byłby jeszcze ładniejszy, gdyby tym, którzy ukończą takie gimnazja zapewnić można było od razu pracę.

OD ADMINISTRACJI.

Do dzisiejszego numeru dołączamy dla naszych zamiejscowych prenumeratorów blankiety PKO. celem uiszczenia przedpłaty za miesiąc luty.

Dyr. Zawadzki contra dr. Michnowski

Wyrok zapadnie dzisiaj.

Wczoraj w sądzie grodzkim w Zawierciu odbyła się sensacyjna rozprawa z prywatnego oskarżenia dyr. Zawadzkiego, prezesa Stow. kupców polskich przeciw dr. Michnowskiemu, prezesowi oddziału Związku legjonistów.

Proces wczorajszy był epilogiem incydentu, jaki miał miejsce podczas uroczystości związanej z poświęceniem gmachu gimnazjum w dniu 11 listopada ub. roku.

Mianowicie, gdy po oficjalnej części uroczystości przybył do Resursy, gdzie wydawano obiad dla grona wybranych osób, dyr. Zawadzki, nie wiedząc o tem, że na przyjęcie to roze-

ślano specjalne zaproszenia, dr. Michnowski wyprosił go z sali.

Proces wywołał wielkie zainteresowanie w całym Zawierciu ze względu na występujące w nim osoby, należące do jednego ugrupowania politycznego i zajmujące poważne stanowiska.

W imieniu oskarżyciela występował mec. Kuchta, oskarżonego bronił adw. Krzemuski.

Na rozprawę powołano 15 świadków, a m. in. pp. starostę Zagórskiego prez. Szczodrowskiego, Holenderskiego i dyr. Jankiewiczów.

Przewód sądowy został wczoraj ukończony, ogłoszenie zaś wyroku nastąpi dzisiaj o godz. 11 rano.

Zamiast wódki esencja octowa.

Samobójstwo czy tragiczna omyłka.

W ub. niedzielę zmarła w szpitalu wskutek otrucia się esencją octową 50-letnia Huda Mirowska, mieszkanka Będzina (Małachowskiego 10).

W pierwszej chwili nasunęło się przypuszczenie, że Mirowska popełniła zamach samobójczy, trując się esencją.

W toku jednakże dochodzenia policyjnego rodzina Mirowskiej złożyła sensacyjne zeznanie, że nie zmarła ona śmiercią samobójczą, lecz wskutek tragicznej omyłki.

Mianowicie Mirowska, chcąc napić się wódki, wzięła rzekomo butelkę z etykietą monopolu spirytusowego, w etykietą monopolu spirytusowego, w w. Nie wiedząc o tem, Mirowska wlała sobie większą dawkę esencji do szklanki i wypila jednym haustem.

Pomimo pomocy lekarskiej Mirowska zmarła wskutek silnego zatrucia organizmu.

Czy zeznanie rodziny dematki są prawdziwe wyjaśni do prowadzone dochodzenie policyjne.

Wybory delegatów ROBOTNICZYCH.

Wczoraj odbyły się w hucie Miłowice w Sosnowcu wybory delegatów robotniczych.

Na 799 uprawnionych do głosowania głosowało 749 robotników na cztery listy. Poszczególne listy otrzymały następującą ilość głosów: ZZZ. — 149. PPS. — 352. NPR. — 176. Praca Polska — 87.

Obecnie po wyborach nastąpią przydział mandatów w proporcjonalnym stosunku do ilości otrzymanych głosów. Podzielną mandatów dokona inspektor pracy.

Pijany fryzjer WPAŁ DO PIWNIACY.

Edward Chmielowski, fryzjer, zamieszkały w Sosnowcu przy ul. Dziewiczej 5 był w ub. niedzielę w odwiedzinach u znajomych, gdzie podczas libacji wypił znaczną ilość „czystej”.

Wracając wieczorem ulicą Wiejską do domu p. Chmielowski z tłumem utoczywał równowagę. W pewnej chwili nie dojdźszy przed jednym z domów niezakrytej piwnicy wpadł do niej, łamiąc przytem prawą nogę.

Ofiarę wypadku przewieziono na kucnię do szpitala.

× PRZEDSTAWIENIE NA SRODULI.

W ub. sobotę o godz. 19 odbyła się w sali filtrycznej „C. G. Schön” alkaedemja z okazji rocznicy „Powstania Styczniowego”. Na cześć złożyły się: odczyt p. prof. A. Majewskiego; popisy Selekcyi muzycznej O. S. O. „C. G. Schön” i sztuczka sceniczna p. t. „Szaleńcy” St. Balcata, odegrana przez selekcję sceniczną O.S.P. „C. G. Schön”. Cześć wypadła zupełnie dobrze. Na podkreślenie zasługują, zwłaszcza spotykana i u publiczności i u organizatorów punktualność.

× RZECZY ZNALEZIONE W TRAMWAJACH.

W tramwajach zagłębiowskich znaleziono w okresie ostatnich trzech miesięcy roku ubiegłego sporo różnego rodzaju rzeczy, przy czem okazało się, że najbardziej niszczące są niewiasty, gdyż największą ilość stanowią damskie torbki, parasolki i rękawiczki. Znalezione przedmioty są do odebrania w remizie tramwajowej w Będzinie.

× ARESZTOWANIE ZŁODZIEI.

Onegdaj zostali zatrzymani przez policję Władysław Worlka, Stefan Dziama, Władysław Haładus, i Bogusław Haładus, wszyscy zamieszkałi w Sosnowcu przy ulicy Pańskiej 27, którzy w dniu 12 bm. dokonali kradzieży pierza, wartości 200 zł. na szkodę Ika Wolfa Kaufmana (Modrzewowska 31). Skradzione pierze złożyło porzucił podczas pościgu.

× ZATRZYMANIE SPRAWCY POBICIA

Jak donieśliśmy wczoraj, podczas bójki w Grodzcu, wynikłi na tle nieporozumień osobistych zostali dotkliwie pobity i posinaczony w stopę lewej nogi Antoni Majdorchowicz. Sprawcę pobicia Kazimierza Koprowskiego zatrzymano i przekażono do dyspozycji władz sądowych.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

O ZNIESŁAWIENIE RABINA.

Na wolandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu znajduje się wniosek głoszący swojego czasu sprawą łupca Althera Marlowicza z Sosnowca, oskarżonego o zniesławienie rabina, Szajki Englanda.

Sprawa ta, która żywo interesuje się całe społeczeństwo żydowskie, dotyczy się jeszcze sprzed kilku lat, kiedy to jeszcze toczyła się zarzutem walka o rabina. W związku z wybraniem przez członków zarządu gminy Englanda, przeciwnicy jego wystąpili do władz administracyjnych o unieważnienie tych wyborów, motywując swą prośbę tem, że England przekupił niektórych członków zarządu. W jakimś czasie potem po Sosnowcu rozszalała się pogłoska, że władze zatwierdziły tem wybór. Wówczas to jeden z najbliższych zwolenników rabina Hagena Marlowicza w wydanej przez siebie ulotce zarzucił Englandowi cały szereg rzeczy kolibujących z etyką, moralnością, rytuałem żydowskim i kodeksem karnym. Dotknęty tem do żywego rabina England wniósł skargę przeciwko niemu do sądu.

Na rozprawę, jak się dowiadujemy, powołano dużą ilość świadków, których zeznania niewątpliwie rzuciły snop światła na stosunki panujące w gminie żydowskiej.

Zapisujcie się na członków LOPP.

ZAKOPANE --
Sienkiewiczówka
UL. ZAMOJSKIEGO
PENSJONAT I-ej KAT.

Poleca słoneczne pokoje z balkonami.

Apartamenta z łazienkami.

Pokoje do kart. — Salony towarzyskie.

Wykwintna kuchnia.

Na życzenie djetetyczna.

Ceny po świętach niższe.

PROGRAM RADJOWY

JÓZEF WOLIŃSKI PRZEZ RADJO.

Występy Józefa Wolińskiego należą do jednych z najwyżej stojących pod względem artystycznym audycji muzycznych. Dnia 30 b.m. o godz. 21.40 rozgłoszą piosenki na festiwal ogólnopolskiej madriady białej i śpiewy Józefa Wolińskiego. W programie: piosenki Rymalskiej-Konarskiej, Czajkowskiego, Niewiaromskiego, Szopskiego, Żeleńskiego i Karłowicza.

„ORKIESTRA SIĘ SPÓZNIŁA”.

Kierownik „Wesołej Falii” Mier. Budziński dyrygent lwowskiej orkiestry P. R. Tadeusz Seredyński przygotował dla radiosłuchaczy na środę 30 b.m. (godz. 20) efektowną audycję. Będzie to oparta na komizmie zarówno muzycznym, jak i sytuacyjnym wesoła audycja muzyczna p. t. „Orkiestra się spóźniła” w wykonaniu zwłoczkiej orkiestry, solistów i chóru.

„WŁOSKIE NASTROJE”.

Stonowana chwila rozmawiająca i wywołująca słuchacza błękit włoskiego niebia będzie lądka koncertu radiowego w wykonaniu orkiestry kameralnej pod dyktando Adama Henmama w dniu 30 b.m. o godz. 16. Nastroje serenade, włoskich piosenek ludowych, wspomnień z Capri, preludium i scherzando w kompozycjach Micheli, Mascagniego i Bece wypełni ten lądka program.

ŻOŁIA RABCEWICZOWA GRA W RADJO.

Znana i zasłużona pianistka polska mrof. Żoła Rabcewiczowa wystąpi przed mikrofonem Polskiego Radia w dniu 30 b.m. o godz. 21 jako interpretatorka utworów Chopina. Program obejmuje Fantazję f-moll op. 40, trzy etudy, preludium cis-moll op. 45 i Ballerę op. 19.

WTOREK 29 STYCZNIA 1935 R.

6.45 Audycja poranna. 7.50 Koncert reklamowy. 11.57 Sygnali czasu. 12.00 Hefajst. 12.10 Koncert zespołu Zygmunta Grossmama. 12.45 Audycja dla dzieci młodszych — Opowiadanie starego doktora na temat „Jak światłomki zlatują w wotku”. 13.00 Dziennik poludniowy. 13.05 D. c. koncertu zespołu Zygmunta Grossmama. 13.50 Wiadomości o ekspozycji polskim. 13.55 Cudnia giełdy zbożowo-towarowej. 14.45 Muzyka lekka. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Olla Obarska (piosenki). 16.45 Skrzynka P. K. O. 17.00 VII koncert z cyklu: „Sonaty L. van Beethovena” w wykonaniu Leopolda Muzenara. 17.25 Przeglądka społeczna p. t. „Zjednoczenie ruchu spółdzielczego w Polsce” — wygł. Ksawery Pomijański. 17.35 Muzyka lotwska (płyty). 17.50 Skrzynka pocztowa techniczna. 18.00 „Jak wychowywać dzieci” — wygł. dr. Józef Skalski. 18.15 Melody koncertu Trii Stanisława Rybowicza. 18.45 „Czy literat może żyć z literatury” — szkice literackie wygł. Wacław Ropowicz. 19.00 Utwory na skrzypce w wyk. Antoniego Szafnarka, przy fortepianie Karol Szafnarek. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Kwadrans jazzu fortepianowego w wyk. Jana Żyńskiego. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Koncert popularny. Wykonawcy: Orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Józefa Ozimieńskiego. 20.25 Piosenki serbskie w wyk. Dniabka (tenor). 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”. 21.00 „Coś tam muzyczny”. Wykonawcy: Powiększona orkiestra A. Płota. Halina Dudzińska i Tencet wokalny. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Fragmenty z dzieł Ryszarda Straussa (płyty). 22.45 „O łunach śląskich” — wygł. Feliks Sachse. 23.05 Muzyka tańcząca z danc. „Oaza”.

SPORT.

WYNIKI ZAWODÓW PING-PONGOWYCH.

W ub. niedzielę o godz. 17 odbyły się w hali OMP im. R. Traugutta w Sosnowcu zawody ping-pongowe pomiędzy zespołami OMP im. Traugutta i OSP C. G. Schön z wynikiem 6:1 na korzyść OSP C. G. Schön.

SLIZGAWKA NA BOISKU UNJI.

Debiutując w Sosnowcu, slizgawka na boisku Unji w Sosnowcu.

Z ZAWODÓW W DAVOS.

Samia Henia (Norwegia) mistrzyni jazdy zjazdowej.

CELNY STRZAŁ POLICJANTA

Napastnik padł trupem na miejscu.

Wczoraj napał policja przoprowadziła w domach podejrzanych osób we wsi Jastrząb, gminy Poraj rewizję w poszukiwaniu kradzionych rzeczy.

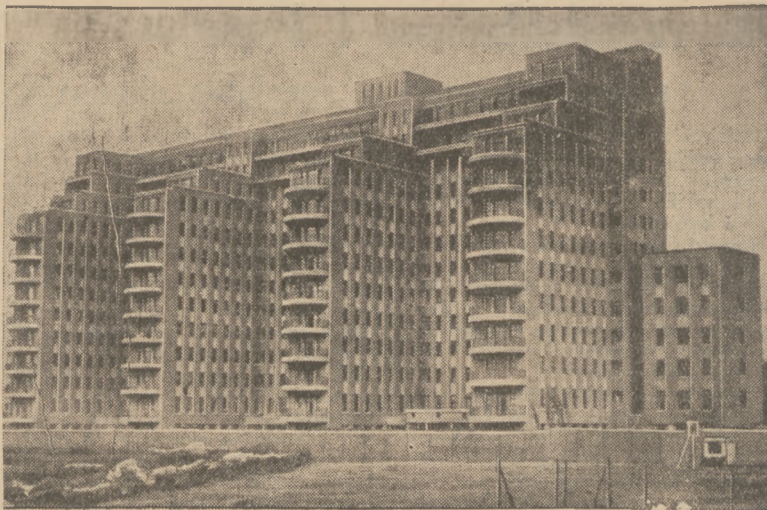
Gdy policja wkroczyła do domu Czarnieckiego natrafiła na niespodziewany opór.

Doszło nawet do tego, że rzucano się na policjantów usiłując ich pobić i rozbroić. Najagresywniej zachowywał się 24-letni Stefan Czarniecki, który rzucił się na posterunkowego Konstantego Suwałę. Zastrakowany policjant ostrzegł Czarnieckiego, że o ile nie uspokoi się, zrobi już użytek z broni. Nie zważając na ostrzeżenie Czarniecki z tem większą zaciętością rzucił się na post. Suwałę.

Wówczas policjant, w obronie własnej strzelił do Czarnieckiego, kładąc go trupem na miejscu.

Zwłoki Czarnieckiego zabezpieczono na miejscu do czasu przeprowadzenia oględzin sądowo-lekarskich.

Zabity Czarniecki motlowany był przez policję jako znany złodziej.

NAJNOWOCZESNIEJSZY SZPITAL PARYSKI.

Szpital Beaujon w Paryżu, na peryferiach Paryża, który został obecnie otwarty i oddany do użytku publicznego, jest najbardziej nowoczesnym zakładem tego rodzaju w całej Francji.

ZYCIE GOSPODARCZE

Silne pogorszenie konjunktury w pończosznictwie.

Przemysł pończoszniczy rozpoczął już sezon letni. Sytuacja jego jednak nie jest pomyślna. W roku ubiegłym przemysł pończoszniczy w sezonie letnim pracował pełną parą, niejednokrotnie nawet na trzy zmiany, obecnie zaś pracuje jedynie na jedną zmianę i to tylko 5 dni w tygodniu. Po załamaniu się konjunktury w r. ub. sfery zainteresowane tłumaczyły przedewszystkiem zbyt intensywną pracę w roku ubiegłym, wskutek czego nastąpiło przesycenie.

Pozatem poważny wpływ na sytuację w tej branży wywarł dotkliwy spadek zbytu pończoch na prowincji, która zmniejszyła swe zapotrzebowanie do minimum. Sytuację zaś finansową pończoszników pogarsza jeszcze uniemożliwienie poważnych kapitałów w zapasach towarowych. Charakterystycznym objawem jest fakt, że przemysłowcy pończoszniczy, którzy zwykle produkowali towar na skład, obecnie produkują wyłącznie na zamówienie. W tych warunkach lososkopy na tegoroczny sezon letni w pończosznictwie nie są pomyślne.

Wyników bawelnianych ceny antykwali białych kształtują się w granicach od 10 do 11 proc. niższych, niżeli w analogicznym okresie r. ub.

Kronika gospodarcza.

O PRZEDŁUŻENIE TERMINU ZEZNAN PODATKOWYCH. W myśl mowej ordynacji podatkowej termin składania zeznań dla wyznaczonego podatku dochodowego i obrotowego ma z dniem 1-go marca r.b. Wynika z tego, iż okres na sporządzenie bilansów został przedłużony z 4-ch do dwóch miesięcy. Ponieważ w dużych przedsiębiorstwach sporządzenie bilansu w tak krótkim terminie jest bardzo trudne, a nieraz nawet niemożliwe, co szereg organizacyj gospodarczych zgłosiło do Ministerstwa skarbu z prośbą o przedłużenie terminu składania zeznań do dnia 1-czynowca.

POŚREDNICY TARGOWI. Izby przemysłowo-handlowe otrzymały do zaopiniowania projekt rozporządzenia ministra przemysłu i handlu w sprawie zaprzysiężonych pośredników targowych w handlu zwierzętami i spódzami, drobiem i mięsem. Projekt ów przewiduje, że na targowiskach mogą być ustanowieni przez właściwą izbę przemysłowo-handlową zaprzysiężeni pośrednicy targowi, powołani do pośredniczenia w zawieraniu umów sprzedaży zwierząt gospodarskich. W związku ze swoimi czynnościami, potwierdzania zawartych za jego pośrednictwem umów sprzedaży, odbierania nowout, załatwiania wszelkich formalności weterynaryjnych i targowych i t. p.

„BIAŁE TYGODNIE”. W połowie lutego rozpoczynają się w Łodzi wystawy określone nazwą „białych tygodni”. trwające mniej więcej do końca marca. W okresie białych tygodni fabryki włókiennicze rzucają na rynek po wydatnie niższych cenach wiele lepszych gatunków towarów białych, a szczególnie białych sztalowej. W tym również okresie znacznie zwiększony popyt na białe tkaniny, co daje w zastraszającym tempie i natężeniu pociągających. Zapasy towarów białych tkanin powalających są dość znaczące.

KRONIKA OLKUSZA

Nacznia do chrztu JAKO TALIZMAN SZCZĘŚCIA.

Ks. Franciszek Pasierbiński, proboszcz parafji Stozegowa, gm. Pilica, zameldował na postępniku w Pilicy o skradzioniu z kościoła tacy posrebrzanej, służącej do chrztu, oraz takiegóż dzbanka, ogólnej wartości 50 zł.

Policja dotychczas nie wpadła na ślad sprawcy kradzieży, jednak według zabranych posłań, nacznia ta zaślata osoba dla celów gniarskich i prawdopodobnie w odpowiednim czasie rzeczy te podziurci. Należy zauważyć, że według zabranych miejscowej ludności, nacznia służące do chrztu, mają odgrywać dużą rolę przy kojarzeniu małżeństw. A obecnie przecież jest karnawał.

× NOWE ZARZĄDY. W ub. niedzielę odbyły się roczne zebrania członków kół gosp. wiejskich w Koryczanach i Jeziorowicach (gm. Żarnowiec). Przeszką koła w Koryczanach wybrano p. Marię Biedron, zaś w Jeziorowicach, nauczycielkę p. Janinę Skibińską.

× JESZCZE JEDEN BAL 2. II. Związek Młodzieży Olkuskich urządza w dn. 2 II w sali p. Belzyńskiego tradycyjny bal młodzieżowski. 50% dochodu dla P. W. i W. F.

× ZABAWA W SKALCE. Samorząd niezn. śred. szkoły zawiad. żeńskiej w Skalce pod Olkuszem, urządza 2. II. zabawę taneczną. Dochód na samorząd uczniowski.

× W PALESTYNE JEST ZAMAŁO MIEJSC DLA ŻYDÓW. W ub. niedzielę odbył się w Włobromiu odczyt p. Kirszentluga z Warszawy przy b. licznych udziałach słuchaczy. Mówca zaznaczył, że próby kolonizowania żydów w Palestynie, Argentynie i St. Zjednoczonej, nie udało się, gdyż terytorja ta, a zwłaszcza Palestyna, są za małe, nadto ziemia w Palestynie jest uboga i nie posiada surowców naturalnych. Referent nawoływał do utrzymania się i trzymania na miejscu. Jedną pociechę!

× OKRADZENIE RESTAURACJI. W nocy na 26 b.m. nieznanymi sprawcy okradli restaurację Stanisława Osyśa w Włobromiu (Korkowska), zabierając wino, spirytus, wódkę i papierosy, ogółem na sumę przeszło 120 zł.

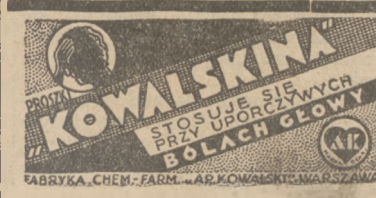
× SKUTKI GOŁOEDZI. Wskutek b. o. śnieżnej drogi, wczoraj uległ wypadkowi złamania ramienia przy upadku na srobie pod Olkuszem, gospodarz z Poręby Dzierżewy, Maciej Banaś, lat 62. Banasia odwieziono do szpitala olkuskiego.

Sensacje kryminalne W PRASIE SOWIECKIEJ.

Prasa sowiecka dotychczas nie posiadała rubryki t. zw. kroniki, w której notowano wypadki dnia. Pożary, o ile nie miały wyjątkowych rozmiarów, kradzieże, morderstwa, napady i t. p. dotychczas nie były notowane na łamach prasy moskiewskiej i leningradzkiej. Dopiero w nowym roku prasa sowiecka poczęła notować takie wypadki, zaprowadzając dział „kroniki”, w którym notuje się wszelkie zdarzenia codienne na bruku miejskim.

Z ciekawych zdarzeń zamotowanych przez prasę moskiewską „Prawda” zasługuje na wzmiankę niecodzienny wypadek zranienia dziennikarza Wiednickowa. Dziennikarz napaściowy został przez bandę rabusiów, składających się z pięciu osób. Dziennikarz zraniony został stalową rekwizycją, jaką bandyci wdzielali na rękę celem ubezwładnienia napaściowego.

Nie mniej ciekawa jest notatka „Prawdy”, w której powiada się, że w ciągu jednego dnia, 14 stycznia milicja ukarała grzywną 183 ludzi za bójki uliczne, zaczepianie przechodniów i wykrykiwanie na ulicy, 166 osób ukarano grzywną za słowne obrazy oraz aresztowano 15 włóczęgów. Wśród aresztowanych byli niejacy Szeremetew i Sawczenko, którzy pobili na ulicy robotnicę Denisową, dalej Ragudin i Laguniew, którzy w baraku tramwajowych pracowników pobili naczelnika wspólnej ubikacji Bielego.

O dobre mleko w Zagłębiu.

Wywiad z dr-em Molickim, lekarzem miejskim w Sosnowcu.

W Sosnowcu stale jest aktualna sprawa dobrego i zdrowego mleka. W tej kwestii przeprowadziliśmy rozmowę z dr-em Molickim, lekarzem miejskim w Sosnowcu, który nam łaskawie udzielił odpowiednich wyjaśnień.

— Otrzymał mi przed kilku dniami — oświadczył nasz wysłannik — komunikat o działalności w grudniu 1934 r. z Miejskiej pracowni badania żywności i przedmiotów użytku w Sosnowcu. Komunikaty takie stale umieszczamy, uważamy bowiem, że konsument winien kierować się większą troską o zdrowie i kieszeń swoją przy zakupach artykułów żywności. Ostatniego komunikatu nie umieszciliśmy — nie wszystko bowiem jest dla nas zrozumiałe. Mamy tu na myśli — mleko — ten podstawowy artykuł żywności. Niezrozumiałe dla nas jest, że w grudniu zakwestjonowano aż 21% pobranych prób mleka — były wszak miesiące, jak wrzesień, które wykazywały około 10% zafałszowań zbadanych prób mleka.

Wiemy — z drugiej strony, że w trosce o dobre mleko poczyniono dużo za biegów. Spodziewałyby się należało, że w tej dziedzinie winna nastąpić poprawa. Czemu więc przypisać, że w handlu mamy mleko gorsze?

— Wiele czynników na to się składa — odpowiada dr. Molicki. — W pierwszym rzędzie grudzień ze względu na przypadające święta — to okres wzmożonej konsumpcji mleka nie tylko przez ludność miejską, lecz i wiejską. Zrozumiała rzecz, że produkcja mleka nie może tej okoliczności uwzględnić. Powstaje sztuczne zaniechanie brakowi — przez dodanie wody, odciążenie tłuszczu itp. Drugą przyczyną jest okoliczność, którą myślimy, jako organa kontroli zaobserwowali, że w miarę, jak organa wymiaru sprawiedliwości — t. j. sądy — sunowiącej karzą winnych puszczania w obieg złego mleka i złych artykułów żywności — następuje automatycznie i to w szybkim tempie spadek zafałszowań. Właśnie ta okoliczność — kara sądowa — spowodowała że ilość zafałszowań mleka spadła z 49 proc. (r. 1928) do 25 proc. za rok 1934 przy równoczesnym podniesieniu skali wymagań dla mleka. Dawniej dopuszczano było do obiegu z zawartością od 2,8 proc. tłuszczu obecnie mleko z zawartością 3 proc. tłuszczu podlega zakwestjonowaniu.

— A czy sprawa fałszowania mleka jest zjawiskiem bardzo rozpowszechnionym, czy też może już tylko terytorjalnie ograniczonym?

— Otóż w tej sprawie mamy również pewne doświadczenie. — Na peryferiach miasta, na przedmieściach: w Sielcu na Pogoni spotykamy się z bardzo wieloma wypadkami puszczania w obieg mleka zafałszowanego. Największa ilość mleka zakwestjonowanego przypada na śródmieście. Tutaj jest niejako źródło i siedlisko puszczania w obieg mleka złego.

— A czy istnieje jakiś sposób, by złemu zapobiec?

— Moim zdaniem — tak. I my ze swej strony do tego dążymy. Ustawa o dozorze nad artykułami żywności — t. j. rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. przewiduje w art. 41 i 42 że sąd może orzec zamknięcie takiego przedsiębiorstwa, którego właściciel był już karany wyrokiem prawomocnym za puszczanie w obieg artykułów fałszowanych. Sąd może orzec następnie ogłoszenie wyroku takiego w prasie, wywieszenie orzeczenia takiego na drzwiach sklepu itp. Ta droga likwiduje niesumienne postępowanie.

Niezależnie od tego surowości kar za puszczanie w obieg fałszowanej żywności, stosowana przez organa wymiaru sprawiedliwości na Śląsku, dała również pożądany wynik. Na tą samą drogę wkroczone o ile mi wiadomo na terenie Łodzi. Ale niezależnie od tych rygorystycznych sposobów istnieje skuteczna droga, prowadząca do celu — to droga organizacji producentów i bezpośredni kontakt tych organizacji z konsumentami. Za klasyczny przykład słowem nam może służyć —

gdzie produkcja mleka i przetworów mlecznych jest podstawą dobrobytu kraju — wysokiego dobrobytu, ale gdzie produkt ten posiada najwyższe wartości, wprost bezkonkurencyjne, zarówno pod względem smaku, jak i wartości zdrowotnej. Muszę tutaj przyznać, że mamy już usiłowania w tym kierunku i na samym gruncie. Mamy na naszym terenie spółdzielnię producentów dla zbytu mleka. Tu podkreślić muszę że w lecie roku ubiegłego, wśród licznych przedstawicieli producentów z Knałowskiego, Lubelskiego i z Kujaw którzy w celach praktycznych odwiedzili Damę, jako wywoźcę Towarzystwa i Kółek rolniczych, było trzech przedstawicieli producentów z naszego terenu — którzy zarazem są udziałowcami spółdzielni dla zbytu mleka oraz dyrektorem tej spółdzielni.

Ponieważ zagadnienie organizacji i handlu mlekiem i przetworami mlecznymi na naszym terenie jest wysoce skomplikowane z uwagi na brak bezpośredniego kontaktu z producentem — skorzystałem ze sposobności wspólnej z uczestnikami wyjazdu tej najbardziej usilowałem zapoznać się z tajemnicą dobrego mleka duńskiego. Pewne posunięcia ze strony spółdzielni pozwalają mieć nadzieję, że w tej dziedzinie osiągniemy poprawę na naszym terenie. Dla tego jednak istnieje jeszcze konieczność podniesienia kultury konsumenta. Tu

przynajmniej muszę, że duża już zasługa w tej dziedzinie ma za sobą Związek Pań Domu — należy spodziewać się wiele również od założonego niedawno Towarzystwa Higienicznego.

I tu, pomimo jednak, pewnego już wysiłku i pracy Związku Pań Domu (konferencji w sprawie mleka, odczyty, wystawa, artykuły prasowe propagandowe członków tego związku) niezrozumienie własnego interesu wśród konsumentów wprost rażą. Podam jako przykład takie zjawisko. Otóż rozporządzenie o mleku dopuszcza do obiegu mleko pełne, pełne wyborowe i chude. W wypadku gdy mleko sprzedawane jest jako chude musi być odpowiednio oznaczone.

Otóż, dzisiaj korzystając z nieświadomości konsumentów, liczni sprzedawcy mleka, puszczają do obiegu mleko z oznaczeniem, jako chude. Mleko to nie podlega zakwestjonowaniu, gdyby wogóle nawet tłuszczu nie posiadało. Niema w tem nic złego, by odpowiednio do wartości tego mleka — była na nie cena niższa. Niestety, sprzedawcy najczęściej puszczają w obieg mleko to po cenie takiej samej albo nie wiele większej od ceny mleka pełnowartościowego. Dzieje się przez to wielka krzywda w pierwszym rzędzie konsumentów, następnie uczciwemu sprzedawcy, który puszcza w obieg tylko mleko o pełnej wartości i wreszcie producentowi.

Zdrowe i tanie pożywienie.

Zestawienie sekcji higieny Ligi Narodów.

Zagadnienie zdrowego i taniego pożywienia jest niezmiennie ważne, zwłaszcza w dzisiejszych czasach, kiedy nędza stała się zjawiskiem powszechnym a rodziny, które dawniej nie oszczędzały na pożywieniu, zmuszone są do tego warunkami życia. W jaki sposób przeprowadzić reformę budżetu domowego, aby nie wciepiło na tem zdrowie?

Pytanie to stanowiło temat oddzielnych studjów, ankiet i badań sekcji higieny Ligi Narodów. Porównywano ceny środków spożywczych i ich wartość spożywczą, zestawiono najróżnorodniejsze jadłospisy i określano zawartość powyższych. Badania te, przeprowadzone przez najwybitniejszych higienistów ujęła sekcja higieniczna Ligi Narodów w 10 punktach jako wytyczne dla rodzin, które nie mogą dużo wydawać na pożywienie. Oto one:

1. Pożywienie, w którym przeważa chleb, kartofle i margaryna lub tłuszcz zwierzęcy, należy uzupełnić obficie rękami i serem, które zawierają pełnowartościowe białko oraz świeżymi jarzynami, aby zapewnić organizmowi dostateczną ilość wapnia i innych soli mineralnych oraz witamin przeciwskorbutowych.

2. W codziennym pożywieniu nie powinno brakować gruboziarnistego zboża, czy to w postaci chleba razowego, czy też płatów z maki razowej.

3. Dorastające dzieci, matki będące w ciąży, oraz kobiety karmiące, powinny otrzymywać zwiększoną rację mleka, przynajmniej litr lub więcej dziennie.

4. Mleko zbierane jest tańsze, niż mleko pełne i jako takie zawiera więcej części odżywczych, z wyjątkiem tłuszczu oraz witamin wrostu i przeciwkrwotocznej, których brak można uzupełnić w inny sposób. Mleko zbierane jest przede wszystkim najtańszym środkiem spożywczym.

5. Sery są najtańszym źródłem białka

zwierzęcego i soli mineralnych, powinny być przezto obficie reprezentowane w pożywieniu.

6. Jeśli ktoś nie jada zupełnie masła lub używa go w małej ilości, powinien otrzymywać zwiększoną ilość zielonych jarzyn i marchwi, które zawierają witaminę wrostu.

7. Zamiast słynniejszej margaryny lub tłuszczu zwierzęcego powinno się używać margaryny, zawierającej witaminy. U nas niechęć nie wytrwano się takiej margaryny).

8. Tłuste ryby, szczególnie śledzie są tanim źródłem wartościowych składników pożywienia, należy je przezto częściej jadać.

9. Mięśnie są mniej wartościowym środkiem odżywczym, niż guszożyły (wątroba śledziona, nerki) i krew. Lepiej jest więc kupować kiszkę wątrobianą i krawie mięso, bo są one nie tylko tańsze ale i pożywniejsze.

10. Niemowlęta i małe dzieci powinny koniecznie otrzymywać oprócz zwyczajnego pożywienia, tran, który zawiera niezbędną dla nich witaminę wrostu i witaminę przeciwkrwotoczną. Bez tego do latku nie można napewno uchronić dzieci przed groźną im krzywizną.

To są ogólne zasady odżywiania się w najtańszy sposób ale bez oszczędności dla zdrowia. Oczywiście, jeśli kto może, lepiej niech używa masła zamiast margaryny, mleka pełnego zamiast zbieranego i t. d.

Doświadczenie uczy, że większość gospodyń robiąc oszczędności postępuje niewłaściwie: kieruje się tylko ceną produktu a nie jego wartością odżywczą. Trzeba natomiast brać pod uwagę jedno i drugie. Na tem też polega wartość sumiernej opracowanego zestawienia sekcji higieny Ligi Narodów, które każda gospodynia powinna dobrze przemyśleć, nawet chociażby nie miała go stosować.

Przestępczość wśród kobiet.

Większość kryminalistek — to blondynki.

Naczelnym lekarz więzienia „Saint-Lazare“ w Paryżu na łamach jednego z pism francuskich omawia typy kobiet-zbrodniarek, z którymi niejednokrotnie zetknął się w czasie swej długoletniej praktyki lekarskiej. Naczelnik lekarz dawnego więzienia św. Lazara pisze: — Przez trzydzieści lat lekarskiej służby

w policyj paryskiej i w więzieniu dla kobiet, przesunęło się przed moimi oczami ponad milion. Tylko nieliczne z tej liczby były, na szczęście kryminalistkami. Moje stanowisko pozwoliło mi poznać najsłynniejszych kobiecych przestępców i motywy, które skłoniły ich do doniesienia ciężkich przestępstw.

Jako ogólne zjawisko mogę ustalić pewien wynik moich badań: tak zwane „bohaterki kryminalistki“ należą rzadko do najniższych warstw społecznych. W wielu wypadkach są kobietami dobrze wychowanymi. Pani Steinheil, której proces o morderstwo był jednym z majblądziej sensacyjnych w kryminalistyce przedwojennej, była osobą kulturalną. Jest rzeczą interesującą, że pospolite zbrodnie zmniejszają się liczbowo po wojnie, gdy natomiast znowu z namietnością zwiększają się znaczenie. Do roku 1914 tylko trzy kobiety były jednocześnie oskarżone i uwięzione za morderstwo. Przed rokiem liczba ta wzrosła do 92, co stanowi ożywe rekordowe. W ten sposób kryminalistyka stwierdza smutny wynik emancypacji kobiety.

Z 22 aresztowanych kobiet oskarżonych o mord, 18 zabiło przy pomocy rewolweru, trzy użyły noża, aby uwolnić się od swego, towarzysza życia. Namietność zbrodni, niecierka nienawiści, cztery motywy wielkiej tragedii, zwanej miłością, były w 19 wypadkach na owe 22 głównymi przyczynami zbrodni.

Wspomniama pani Steinheil była typem kobiety o podwójnej twarzy. Niekiedy, była spokojna, innym razem okrutna, bardzo piękna, niezwykle inteligentna i dobrze wychowana. Motywy zbrodni, o którą była oskarżona, były mało znane i temn zawdzięcza swoje uwolnienie. Inna przestępczyni Bessarado, która napisała szereg dobrych powieści, była zjawiskiem niezwykle interesującym. Zabiła swego męża dla pieniędzy, wiozła potem jego zwłoki do kufra i nadsłała go na dworcu jako przesyłkę. Obserwowałem p. Steinheil i Bessarado w czasie pobytu ich w więzieniu i mogę stwierdzić że obie oazywały mało skrupuły. Uważały za rzecz naturalną, że je uwolnią, gdy natemniast te, które skazaano, rzuciły się z wściekłością na trybunał sądowy, który odważył się je skazać.

Wogóle odnotowałem wrażenie, jak gdyby kobiety były niezdolne do zrozumienia dla czego muszą być w danym wypadku karane. Ludzie czytający powieści kryminalne, będą zdumieni, gdy się dowiedzą, że kobieta kryminalistka nie ma nic wspólnego z ołtarzem, jak i żyje w ich wyobraźni. Większość kryminalistek, to blondynki. Jedyną kobietą, która miała w sobie coś „demoniacznego“ była to Mata Hari, tancerka, którą rozstrzelano za szpiegostwo.

Świeży i zdrowy wygląd

PODSTAWĄ PIĘKNOŚCI.

Kosmetyka lekarska stanęła dziś na wysokim poziomie. Pośród niezliczonej ilości preparatów kosmetycznych, pojawiających się na rynku, odznaczają się i więcej doskonałe.

Lecz nie wystarczy używać tylko tych środków. Chona, pokryta krostkami cerna da się uleczyć tylko przez ich zastosowanie (gdzy wiadomem jest, że pomiędzy trybem życia, a urodą istnieje ścisła zależność).

Wiemy, że właśnie odżywianie ma wielki wpływ nie tylko na samopoczucie, ale również i na wygląd człowieka. Daje się to zaobserwować zwłaszcza u ludzi otyłych. Abstynując od wypadków, gdzie chodzi o chorobliwą lub e-dziedziczną otyłość, faktem jest, że na ogół waga ciała daje się wybitnie regulować przez odpowiedni tryb życia i należyte odżywianie.

Przeważnie ludzie jadają więcej mięsa, niż tego wymaga ich organizm.

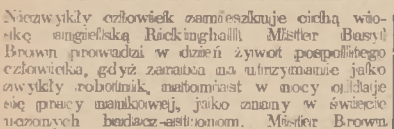
Nie wyłączając z pokarmów mięsa, powinniśmy jednak ograniczyć jedynie go na korzyść mleka, owoców, jarzyn.

Dr. dziś jeszcze w wielu domach daje się za dużo mięsa, chociaż teoria o ważności witamin jest dziś ogólnie znana.

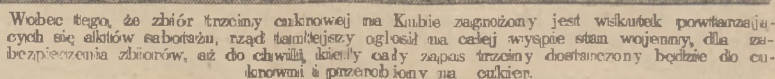
Niestety, jeszcze nie w praktyce.

Jarzyny i owoce jeszcze nie zajęły w odżywianiu tego miejsca, jakie im się należy. Dzięki umiarkowanemu i regularnemu odżywianiu zapobiegamy nadmiernej otyłości. W ten sposób stają się zbędne forsowne kuracje odchudzające, które są czasami szkodliwe i kosztowne. Regularne i racjonalne odżywianie podtrzymuje dobre samopoczucie, ułatwia trawienie, leczy wszelkie choroby przemiany materii, które są głównymi przyczynami chorobliwej cery, którą niezawiesz można zatuzować przy pomocy kosmetyków. Podtrzymać świeży i zdrowy wygląd jest najważniejszą podstawą piękności.

jest samonaukiem, który wiedzę, zdobytych cięż-
kim wysiłkiem poświęca na bezinteresownie
przewiedzone badania naukowe, uwieczniane
porównaj z donoskiem odkrywczym. Badacz-
amator walczy kilłkoma obcymi językami i
jest właścicielem wcale pokaznej i cennej bi-
blioteki dzieł naukowych.

5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.